

K. 105/36

OŚRODEK BADANIA OPINII PUBLICZNEJ

Preferencje wyborcze Polaków w grudniu 1996 roku

- * Jednoznaczny zamiar uczestnictwa w nadchodzących wyborach do Sejmu deklaruje 48% badanych. Dalsze 22% ankietowanych odpowiedziało „raczej tak”.
- * Pierwsze miejsce w grudniowym sondażu przedwyborczym OBOP zajęła Akcja Wyborcza „Solidarność” (19%). Wyprzedziła ona Sojusz Lewicy Demokratycznej (16%), Polskie Stronnictwo Ludowe (12%) oraz Unię Wolności (10%) i Ruch Odbudowy Polski (10%). Unia Pracy zyskała 5%, Unia Polityki Realnej 3%, Blok dla Polski- 2%, inne ugrupowania - 1%. Pozostałe 22% badanych zapowiadających udział w wyborach jeszcze nie wie, na kogo odda swój głos.

Warszawa, grudzień 1996 roku

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczanych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Rywalizacja ugrupowań politycznych o miejsca w przyszłym parlamencie już trwa. Spróbujmy zatem odpowiedzieć, jakie są dotychczasowe rezultaty tej walki: jakie są dziś preferencje wyborcze Polaków. Odpowiedź przynosi najnowszy, grudniowy sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej¹.

* * *

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wziął(ęłaby)

Pan(i) w nich udział?

zdecydowanie tak		48%
raczej tak	-	22%
raczej nie		7%
zdecydowanie nie		15%
jeszcze nie wiem		8%

N=1005

Jak widać, jednoznaczny zamiar uczestnictwa w głosowaniu deklaruje 48% badanych, a więc mniej niż połowa uprawnionych. Dalsze 22% badanych odpowiedziało ankieterom OBOP „raczej tak”.

Do wyborów wybierają się najchętniej ludzie z wyższym wykształceniem, kierownicy i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy, osoby zadowolone z biegu spraw w kraju i z własnej sytuacji materialnej. Najniższej frekwencji można byłoby się spodziewać wśród uczniów i studentów, gospodyń domowych, osób z wykształceniem podstawowym, nie zainteresowanych polityką.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy społeczne zainteresowanie wyborami nieco wzrosło. W październiku „zdecydowanie tak” mówiło 45% badanych, w listopadzie - 46%.

¹ Sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej z 7-10 grudnia 1996 roku. Zbadano 1005 losowo dobranych, dorosłych Polaków. Dopuszczalny błąd dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3 % przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

* * *

Pierwsze miejsce w grudniowym sondażu przedwyborczym OBOP zajęła Akcja Wyborcza „Solidarność” (19%). Wyprzedziła ona Sojusz Lewicy Demokratycznej (16%), Polskie Stronnictwo Ludowe (12%) oraz Unię Wolności (10%) i Ruch Odbudowy Polski (10%). Unia Pracy zyskała 5%, Unia Polityki Realnej 3%, BBWR Narodowo-Chrześcijańsko-Demokratyczny Blok dla Polski- 2%, inne ugrupowania - 1%. Pozostałe 22% badanych zapowiadających udział w wyborach jeszcze nie wie, na kogo odda swój głos.²

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, preferencje partyjne zależą przede wszystkim od poglądów politycznych Polaków. SLD ma wyborców lewicowych, PSL i Unia Pracy centrolewicowych, UW - centroprawicowych, ROP, AW”S” i UPR - prawicowych.

* * *

W ciągu ostatnich kilku miesięcy deklaracje wyborcze Polaków uległy sporym zmianom:

- dość wyraźnie słabną notowania SLD (między czerwcem a grudniem z 24 do 16%, czyli o 8 punktów); osiągnęły one najniższy poziom od dwóch lat; jeszcze niższe wpływy Sojuszu OBOP odnotował ostatnio w listopadzie 1994 roku (15%),
- po wzroście latem (z 17% do 23%) i spadku jesienią (z 23% we wrześniu do 19% w listopadzie) ustabilizowały się wpływy AW”S”,
- zmalało nieco poparcie wyborców dla ROP (z 13-14% latem do 10-11% w listopadzie i grudniu),
- wzrosły wyraźnie (po letnim, głębokim załamaniu) notowania Unii Wolności (z 6% w czerwcu-sierpniu do 10% w listopadzie i grudniu).

² Gdy pominiemy wahających się, rozkład głosów jest następujący:

Akcja Wyborcza „Solidarność”:	25% (w listopadzie 24%)
Sojusz Lewicy Demokratycznej	21% (26%)
Polskie Stronnictwo Ludowe	15% (14%)
Unia Wolności	14% (13%)
Ruch Odbudowy Polski	13% (14%)
Unia Pracy	6% (5%)
UPR	3% (1%)
Blok dla Polski	2% (2%)
inne	1% (1%).

Zmiany preferencji wyborczych Polaków (czerwiec - grudzień 1996 r.)

(dane w proc.)

	06'96	07'96	08'96	09'96	10'96	11'96	12'96
niezdecydowani	23	20	20	18	21	21	22
Akcja Wyborcza „Solidarność” (M. Krzaklewski)	17	15 (18 ³)	21	23	21	19	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej (J. Oleksy)	24	24	21	19	19	20	16
Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak)	9	10	10	12	10	11	12
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	6	6	6	9	8	10	10
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	13	13	14	11	12	11	10
Unia Pracy (R. Bugaj)	4	4	4	5	6	4	5
Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	2	2	3	3	2	1	3
BBWR Blok dla Polski (St. Kowolik)	1	x	x	x	x	2	2
pozostałe partie	2	6 (3 ⁴)	1	0	1	1	1

Warto zwrócić uwagę, na stopniowe odbudowywanie swej pozycji przez ugrupowania dysponujące poparciem wyborców z centrum polskiej widowni politycznej. W czerwcu PSL, UW i UP zbierały razem 19%, w grudniu - 27%. W tym samym czasie suma głosów oddanych łącznie na najsilniejszą partię lewicową (SLD) i dwa główne stronnictwa prawicy (AW'S" i ROP) spadła z 54% do 45%. Jak widać, stopień polaryzacji polskiego życia publicznego maleje.

³ Uwzględniając głosy na Ruch Stu.

⁴ Pomijając Ruch Stu

Frekwencja w ewentualnych przyspieszonych wyborach parlamentarnych

	dane w proc.					LICZBA OSÓB
	zdec. tak	raczej tak	raczej nie	zdec. nie	trudno pow.	
OGÓŁEM.....	48	22	7	15	8	1005
PŁEĆ						
mężczyźni.....	55	21	6	13	6	484
kobiety.....	41	23	9	18	10	521
WIEK						
do 24 lat.....	37	23	10	16	14	144
25-34 lata.....	42	26	6	19	8	184
35-44 lata.....	50	22	5	17	7	234
45-54 lata.....	53	20	13	9	5	158
55-64 lata.....	51	20	4	17	8	143
65 lat i więcej.....	53	19	8	12	8	141
MIEJSCE ZAMIESZKANIA						
wieś.....	44	26	9	13	8	377
miasta do 100 tys. mieszkańców....	48	20	6	20	5	313
miasta pow. 100 tys. mieszkańców..	52	18	6	13	10	315
WYKSZTAŁCENIE						
podstawowe.....	37	25	9	20	9	268
zasadnicze zawodowe.....	47	22	7	16	7	278
średnie i pomaturalne.....	53	19	7	13	8	356
wyższe z niepełnym.....	61	19	4	8	9	102
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA						
kierownicy, specjaliści.....	60	16	5	9	9	68
prywatni przedsiębiorcy.....	58	21	2	14	5	50
rolnicy.....	46	22	8	15	8	85
robotnicy.....	47	27	7	14	6	188
pracownicy umysłowi.....	49	21	9	14	7	142
emeryci.....	53	22	6	13	5	153
renciści.....	45	20	6	19	10	99
uczniowie i studenci.....	31	27	11	19	12	59
gospodynie domowe.....	31	13	15	19	22	34
bezrobotni.....	42	21	8	20	9	107
OCENA WŁASNEJ SYTUACJI MATERIALNEJ						
dobra.....	56	14	6	15	9	153
średnia.....	49	23	9	12	8	635
zła.....	38	23	5	26	8	215
PRAKTYKI RELIGIJNE						
regularne.....	49	22	7	15	7	614
nieregularne.....	45	23	8	15	9	271
nie praktykujący.....	50	13	10	19	8	110
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU						
dobry kierunek.....	55	21	6	10	7	422
zły kierunek.....	43	23	8	20	6	431
trudno powiedzieć.....	40	20	8	17	15	151
PRÓGNOZA MATERIALNYCH WARUNKÓW ŻYCIA LUDZI						
nastąpi poprawa.....	57	20	6	11	6	323
będzie mniej więcej tak samo.....	44	24	7	14	10	331
nastąpi pogorszenie.....	42	21	10	20	7	289
trudno powiedzieć.....	44	17	5	23	12	59
POGLĄDY POLITYCZNE						
lewicowe.....	65	15	7	8	6	194
centrolewicowe.....	49	31	7	6	7	115
centroprawicowe.....	55	23	7	9	6	136
prawicowe.....	57	23	3	12	5	193
trudno powiedzieć.....	30	21	10	27	12	362
PREFERENCJE W I TURZE WYB. PREZ.						
nie głosowali.....	20	24	14	31	12	154
Jacek Kuroń.....	54	30	1	11	4	54
Aleksander Kwaśniewski.....	48	21	8	15	9	348
Jan Olszewski.....	61	13	11	6	8	49
Waldemar Pawlak.....	60	25	11	0	4	24
Lech Wałęsa.....	59	20	4	10	7	271
Tadeusz Zieliński.....	45	41	3	10	0	26

Dane OBOP z 7-10 grudnia 1996 r.

Preferencje partyjne Polaków - grudzień 1996 r.

	ODPOWIEDZI W %										L. OS.
	AWS	SLD	PSL	UW	ROP	UP	UPR	BdP	in.	tp	
OGÓŁEM.....	19	16	12	10	10	5	3	2	1	22	677
PŁEĆ											
mężczyźni.....	22	16	12	12	9	5	3	1	1	19	353
kobiety.....	16	17	12	8	10	4	2	3	1	25	324
WIEK											
do 24 lat.....	10	8	5	18	10	6	2	3	0	37	83
25-34 lata.....	16	10	13	14	10	5	5	0	2	25	120
35-44 lata.....	16	15	12	10	11	6	3	2	2	22	160
45-54 lata.....	21	24	14	5	9	3	1	3	0	19	115
55-64 lata.....	27	18	14	7	12	5	1	2	1	12	101
65 lat i więcej.....	26	20	12	10	7	1	1	1	1	21	98
MIEJSCE ZAMIESZKANIA											
wieś.....	16	14	24	6	10	3	2	1	1	24	259
miasta do 100 tys. mieszkańców....	21	17	8	8	13	5	3	3	2	21	206
miasta pow. 100 tys. mieszkańców..	22	18	2	18	7	6	3	2	1	20	212
WYKSZTAŁCENIE											
podstawowe.....	23	17	22	2	9	3	1	2	0	22	162
zasadnicze zawodowe.....	22	9	14	7	11	6	1	2	0	27	186
średnie i pomaturalne.....	17	20	7	12	11	5	4	2	2	21	250
wyższe z niepełnym.....	14	20	4	32	4	5	4	1	1	15	77
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA											
kierownicy, specjaliści.....	21	18	6	28	2	6	7	2	2	10	50
prywatni przedsiębiorcy.....	16	12	2	29	10	0	3	2	3	24	39
rolnicy.....	22	11	34	2	5	1	0	1	2	23	58
robotnicy.....	16	15	13	7	14	5	4	1	0	25	129
pracownicy umysłowi.....	20	18	8	6	11	4	2	1	3	26	97
emeryci.....	23	22	11	6	9	5	2	3	1	18	114
renciści.....	27	13	18	9	15	4	2	2	0	10	64
uczniowie i studenci.....	6	11	4	31	10	7	6	5	0	20	33
bezrobotni.....	14	13	9	11	7	6	0	2	0	37	64
OCENA WŁASNEJ SYTUACJI MATERIALNEJ											
dobra.....	17	17	7	23	9	3	3	2	2	17	105
średnia.....	21	16	13	9	12	4	2	1	1	21	445
zła.....	17	16	11	3	5	8	4	4	1	31	126
PRAKTYKI RELIGIJNE											
regularne.....	25	9	15	8	12	3	1	3	1	22	424
nieregularne.....	8	25	9	14	6	7	4	0	2	25	178
nie praktykujący.....	12	36	3	15	7	8	5	1	0	13	64
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU											
dobry kierunek.....	11	25	12	14	8	5	2	2	1	21	316
zły kierunek.....	29	7	12	6	13	5	3	2	1	22	270
trudno powiedzieć.....	22	14	11	12	6	2	1	1	3	28	89
PROGNOZA MATERIALNYCH WARUNKÓW ŻYCIA LUDZI											
nastąpi poprawa.....	14	25	11	14	7	4	2	2	0	21	245
będzie mniej więcej tak samo.....	15	15	13	10	9	7	3	2	2	24	218
nastąpi pogorszenie.....	30	8	13	6	14	4	2	2	1	20	177
trudno powiedzieć.....	29	3	8	12	15	2	0	2	4	26	34
POGLĄDY POLITYCZNE											
lewicowe.....	8	46	12	10	4	5	2	1	1	11	150
centrolewicowe.....	6	24	22	9	7	10	2	2	1	16	89
centroprawicowe.....	29	2	6	25	14	3	6	1	0	15	103
prawicowe.....	43	2	7	9	17	2	3	3	1	14	152
trudno powiedzieć.....	10	7	15	5	7	5	1	2	2	45	178
PREFERENCJE W I TURZE WYB. PREZ.											
nie głosowali.....	9	5	16	14	12	7	3	7	0	28	67
Jacek Kuroń.....	3	5	4	49	10	8	2	2	0	18	41
Aleksander Kwaśniewski.....	3	40	16	5	3	4	2	0	1	26	235
Jan Olszewski.....	13	2	2	3	58	2	0	0	0	20	36
Waldemar Pawlak.....	4	0	79	0	0	0	0	0	5	12	19
Lech Wałęsa.....	48	2	6	9	9	3	2	3	1	17	206
Tadeusz Zieliński.....	4	10	0	18	6	15	5	0	11	30	22

Dane OBOP z 7-10 grudnia 1996 r.